

Bilag 22 – Natur- og biodiversitetseffekter ved aktiv udtagning af kulstofrige landbrugsjorder

---

Udtagning af kulstofrige landbrugsjorder indebærer en række positive synergieffekter herunder ift. natur og biodiversitet. Her beskrives den overordnede forventede påvirkning af biodiversitet ved udtagning af kulstofrige landbrugsjorder.

Landbrugsdrift påvirker naturen

De kulstofrige landbrugsarealer der udtages og omdannes til vådområder (aktiv udtagning), har typisk været underlagt landbrugsdrift med f.eks. jordbearbejdning, gødsning, pesticidbehandling og dræning. Landbrugsdrift medfører generelt en forringelse af naturtilstanden på arealerne. Eksisterende naturarealer som enge, moser og vandhuller i landbrugsområdet er ofte små, isolerede og under negativ påvirkning af den omkringliggende drift.

Naturlig hydrologi og ekstensivering af driften hjælper naturen

En genskabelse af mere naturlig hydrologi samt ekstensivering af arealerne, vil forbedre forholdene for natur og biodiversitet. Dette er også det generelle billede, der afspejles i Aarhus Universitets videnssynthese om kulstofrige lavbundslandbrugsjorder. Etablering af vådområder vil kunne øge sammenhængen i f.eks. ådale, hvor isolerede naturtyper sammenbindes, og hvor det samlede naturareal øges. Udtagning af lavbund kan reducere de negative randeffekter fra gødsning og sprøjtning på de arealer som udtages og/eller samles, og gøre de eksisterende naturarealer mere robuste. Herved forbedres også dyrs og planters mulighed for at spredes og overleve. Genskabelse af naturlig hydrologi vil øge variationen af levesteder som følge af variation af fugtighed, og generelt fremme de dynamiske processer, der kendetegner sammenspillet mellem naturtyper.

Udtagning hjælper vandmiljøet

Udtagning af kulstofrige landbrugsjorder med etablering af vådområder medfører en reduktion af næringsstofudvaskningen til vandmiljøet til gavn for miljøet i søer og kystvande. Når næringsstofbelastningen af recipienterne reduceres, nedbringes risikoen for algeopblomstringer og dermed risikoen for efterfølgende iltvind. Dette kan give klarere vand, hvormed vandplanter i højere grad kan etablere og sprede sig. Udtagningsprojekter kan også indebære genslyngning af vandløb, til fordel for en lang række organismer, som er knyttet til disse. Således kan udtagning samlet set bidrage til at forbedre levestederne for dyr og planter knyttet til vandmiljøet og de vandløbsnære omgivelser.

Forskning skal styrke vidensgrundlaget

Aarhus Universitet har i 2021 iværksat et forskningsprojekt, der undersøger biodiversitetspotentiale ved udtagning af lavbundsjord. Projektet vil bl.a. udvikle et potentialekort, der angiver hvilke lavbundsjord, som vil skabe den største værdi for natur og biodiversitet ved udtagning. Projektet forventes afsluttet ved udgangen af 2022, og vil blive integreret i det kommende screeningsværktøj, der skal understøtte udtagningsindsatser. Screeningsværktøjet forventes færdigudviklet i 2023.